

**SEKCIJA ZA FIZIKALNU MEDICINU
I REHABILITACIJU - SLD**

**SRPSKO LEKARSKO DRUŠTVO
Beograd
Džordža Vašingtona br.19**

**Ministar zdravlja Republike Srbije
Prof. dr Tomica Milosavljević**

Poštovani gospodine ministre,

obaveštavam Vas da je dana 09. 06. 2003. godine u 11,0 časova u prostorijama Centra za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju Kliničkog centra Srbije u Beogradu zasedalo radno telo u sastavu:

- Prof. dr Milica Lazović, Medicinski fakultet Niš, Predsednik sekcije za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju Srpskog lekarskog društva,
- Prof. dr Vladislava Vesović-Potić, Medicinski fakultet Beograd, Direktor centra za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju KCS,
- Doc. dr Gordana Devečerski, Medicinski fakultet Novi Sad, Direktor klinike za medicinsku rehabilitaciju KC Novi Sad,
- Doc. dr Miodrag Veljković, Medicinski fakultet Kragujevac, Odeljenje za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju KBC Kragujevac,
- Prim. mr. sci. dr Ranka Krunić-Protić, Načelnik centra za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju KCS,
- Dr. med sci Stanka Vidaković, direktor Instituta za rehabilitaciju - Beograd
- Dr Branislav Katančević, Direktor Specijalne bolnice za koštano zglobna oboljenja, Ribarska banja i
- Nata Ćirić, Direktor udruženja specijalizovanih zdravstvenih ustanova za prevenciju invalidnosti i rehabilitaciju.

Na sastanku su doneti sledeći zaključci:

- Pošto su sastanku prisustvovali predstavnici Fizijatara Srbije (kako po organizacionom, tako i stručnom i teritorijalnom principu) imali smo slobodu da predložimo INDIKACIJE za produžnu rehabilitaciju (svaka rehabilitacija koja se obavlja po otpustu iz ustanove u kojoj je pacijent primarno zbrinut), koja se sprovodi u zavodima za rehabilitaciju, specijalnim bolnicama i na klinikama i institutima za rehabilitaciju.

- U izradi indikacija za rehabilitaciju poštovali smo savremene principe organizacije i sprovođenja rehabilitacije, kao i indikacije za rehabilitaciju u zemljama nastalim raspadom Jugoslavije (Slovenija).

Osigurana osoba ima pravo na produžnu medicinsku rehabilitaciju u prethodno navedenim institucijama za rehabilitaciju, ako lekarska komisija Zavoda ustanovi, da ono obezbeđuje ispunjenje svih ili jedan od sledećih uslova:

- bitno poboljšanje zdravstvenog stanja u daljem periodu
- povratak funkcionalnih i radnih sposobnosti
- sprečavanje napredovanja bolesti ili slabljenja zdravstvenog stanja za dalji period
- smanjenje trajanja sprečenosti za rad zbog bolesti ili lečenje u bolnici
- poboljšanje kvaliteta života.

Produžna rehabilitacija koja se sprovodi u nekoj od navedenih institucija za rehabilitaciju predstavlja:

- nastavak bolničkog lečenja po zaključenom lečenju akutnog stanja u bolnici, klinici ili institutu i to najkasnije deset dana po otpustu. Izuzetno je to vreme produženo, ako iz medicinskih razloga nije moguće pre početi sa rehabilitacijom u navedenim institucijama, jer bi to škodilo osiguranoj osobi. U tim slučajevima se mora rehabilitacija započeti sa datumom prestanka kontraindikacija
- kada nije nastavak bolničkog lečenja izvodi se na: stacionarni način (kada mora osigurana osoba zbog akutizacije svog zdravstvenog stanja lečenog ambulantno i drugih uslova u rehabilitaciji boraviti u centru za rehabilitaciju) i ambulantni način (kada osigurana osoba u odnosu na svoje zdravstveno stanje i i druge uslove dnevno dolazi na rehabilitaciju).

Osigurana osoba ima pravo na medicinsku rehabilitaciju, za ostvarivanje uslova iz prethodnog stava, kod navedenih stanja:

1. Bolesti lokomotornog sistema:

- stanja posle težih povreda, težih operacija i opekotina na lokomotornom sistemu sa funkcionalnim umanjnjem, sa popravljivim funkcionalnim smetnjama i neposredno po bolničkom lečenju kao nastavak lečenja,
- teže bolesti i stanja nakon povreda kao i operativnih zahvata na kičmenom stubu,
- hronične reumatične bolesti kao što su: juvenilni hronični artritis, reumatoidni artritis, seronegativni spondiloartritis (ankilozirajući spondilitis, psorijatični artritis ili spondiloartritis, Reiterova bolest, enteropatski spondiloartritis), stanje posle operacije na zglobovima zbog reumatizma (sinoviektomija, artroplastika, druge korektivne operacije na zglobovima i kičmi),
- sistemske bolesti vezivnog tkiva (sistemska skleroza sa brzim slabljenjem kožne simptomatologije i nastajanjem kontraktura zglobova).

2. Bolesti nervnog sistema

- organske pareze i paralize s težim smetnjama funkcije pri dnevnim aktivnostima neposredno po bolničkom lečenju (za periferni motorni neuron prema EMG nalazu),

- stanja posle povreda i neurohirurških operacija na centralnom i perifernom nervnom sistemu po operativnom lečenju gde se očekuje funkcionalni oporavak.

3. *Bolesti digestivnog sistema*

- bolesti želuca i dvanaestopalačnog creva (stanja posle operativnih zahvata na želucu ili dvanaestopalačnom crevu s posledičnim funkcionalnim smetnjama, kao i erozivni hemoragični gastritis patrljka želuca i različitih postresekcijskih sindroma),
- bolesti tankog i debelog creva, kod kojih postoji maldigestija i malapsorbicija sa znatnim gubitkom telesne težine posle odstranjenja uzroka, Chronova bolest, ulcerozni kolitis s težim funkcionalnim smetnjama i stanja posle resekcije tankog i debelog creva kao i anorektuma,

4. *Endokrinološke bolesti i metaboličke bolesti*

- novootkrivena šećerna bolest,
- šećerna bolest sa težim komplikacijama
- bolesti štitaste žlezde
- rehabilitacija posle operacije velikih tumora u hpofizno-hipotalamusnoj rtegiji.

5. *Bolesti srca i krvnih sudova*

- stanja posle akutnog srčanog infarkta
- stanja posle operacija na na srcu i krvnim sudovima neposredno posle bolničkog lečenja
- okluzivne bolesti perifernog krvotoka do II Fontenovog stadijuma

6. *Hronična opstruktivna plućna bolest i astma sa čestim napadima*

- stanja s teže smanjenom plućnom funkcijom
- juvenilna astma sa učestalim napadima

7. *Ginekološke bolesti*

- postoperativni sterilitet

8. *Maligne bolesti*

- stanja posle radikalnih operacija maligniteta posle operacije ili radio ili hemioterapije, kada se očekuje popravljjanje funkcionalnih smetnji.

9. *Dečije bolesti*

- hronične bolesti disajnih organa
- teži oblici anemije
- rekonvalescencija pri težim operativnim zahvatima
- neuromišićne bolesti
- urođene srčane mane postoperativno
- endokrinološka oboljenja, gastroint., hepat. bil.
- prelomi gornjih i donjih ekstremiteta i komplikacije opekotina
- kraniocerebr. povrede i tumori CNS post.

KONTRAINDIKACIJE za dalje sprovođenje rehabilitacije:

- 1. duševne smetnje sa asocijalnim i antisocijalnim znacima, odnosno ponašanjem ili sklonosti ka samoubistvu**
- 2. slabo lečena epilepsija**
- 3. toksikomanija ili hronični etilizam**
- 4. zarazna bolesti (akutne i hronične u kliconošnom stanju)**
- 5. aktivni i evolutivni oblici plućne i vanplućne tuberkuloze**
- 6. hronične organske bolesti u fazi akutnog pogoršanja, koji mogu dovesti do dekompenzacije vitalnih organa**
- 7. dijabetesna ketoacidoza i hiperosmolarni sindrom**
- 8. stalna i velika krvarenja**
- 9. maligne neoplazme, koje nisu bile operativno odstranjene, ili zaustavljene u rastu sa zračenjem**
- 10. trudnoća**
- 11. senilni marazam i teži oblici generalizovane arterioskleroze**

Dužina rehabilitacije u nekoj od pomenutih institucija za rehabilitaciju se odobrava od strane lekarske komisije u skladu sa predloženom ukupnom dužinom rehabilitacije za određena stanja i bolesti koje smo detaljno dali i priložili uz ovaj materijal.